



ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Baricovej a členov senátu JUDr. Jozefa Hargaša a JUDr. Jaroslavy Fúrovej v právnej veci **žalobcu Mgr. R.L.**, bytom V., zastúpeného **JUDr. M.B.**, advokátom, proti **žalovanému Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky**, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 26. januára 2005, č. p.: KM-222/PK-2004 na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 11. júna 2008, č.k. 2S 99/2005-48, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 11. júna 2008, č.k. 2S 99/2005-48 **z m e ň u j e t a k , ž e ž a l o b u z a m i e t a .**

Účastníkom náhradu trov konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Žalobou zo dňa 29.3.2005 sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 26. januára 2005, č. p.: KM-222/PK-2004, ktorým žalovaný zamietol jeho rozklad a potvrdil personálny rozkaz Ministra vnútra Slovenskej republiky č. 440 zo dňa 2. novembra 2004, ktorým bol žalobca prepustený zo služobného pomeru príslušníka policajného zboru podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zák. č. 73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 73/1998 Z.z.“) za to, že dňa 24.09.2004 v čase okolo 08.30 hod. spoločne s por. Z., mimo výkonu štátnej služby, v civilnom odevu v B. na Ž. ulici č. X., sa P. (ďalej len „poškodený“), preukázali ústnym vyhlásením a služobným preukazom, ako príslušníci Policajného zboru (ďalej aj „PZ“). Poškodeného pod zámienkou, že jeho motorové vozidlo bolo niekde videné, požiadali tohto o vysvetlenie a za tým účelom ho vyzvali, aby im predložil svoj občiansky preukaz, zobral so sebou doklady od svojho dodávkového motorového vozidla zn. Mercedes 100 D, a išiel s nimi na OO PZ v T. Skutočným dôvodom vykonania služobného zákroku odvolateľom a por. Z. bolo získanie informácií od poškodeného k motorovému vozidlu zn. Mercedes EČV X., ktoré bolo odcudzené dňa 12.08.2004 v B. na ulici K., známemu žalobcu, a to R. Prípád uvedenej krádeže je realizovaný vyšetrovateľom ÚJKP OR PZ v B., pod ČVS: ORP – 1756/1-OVK-B2-2004, pričom žalobca

ani por. Z. neboli vecne príslušní vykonávať úkony tohto prípadu. Poškodený po tom, čo výzvu žalobcu a por. Z. uposlúchol, nastúpil do svojho motorového vozidla na miesto vodiča, žalobca si sadol na miesto spolujazdca a por. Z. nastúpil na zadné sedadlo. Po chvíľke jazdy asi 30 metrov od odbočky na OO PZ v T., oznámili poškodenému, aby vozidlo zastavil. Po tom, čo tak poškodený urobil, sa pred jeho vozidlo zaradilo iné osobné motorové vozidlo striebornej farby neznámej značky, z ktorého vyskočili neznámi muži, pričom v tom momente ho por. Z. zo sedadla vodiča stiahol do zadnej časti, kde ho povalil na podlahu vozidla. Cez bočné dvere do vozidla poškodeného naskákali neznámi muži, ktorí začali poškodeného fyzicky napádať a taktiež mu priložili k hlave pištoľ. Títo neznámi muži poškodeného následne odviezli jeho motorovým vozidlom na neznáme miesto, kde bol ďalej fyzicky napádaný a zastrášaný, s cieľom získať informácie kde sa nachádza ukradnuté motorové vozidlo zn. Mercedes ECV X., pričom ho asi okolo 16.00 hod. pustili domov. Následne po uvedenej udalosti dňa 24.09.2004 v čase asi o „24.45“ hod. odvolateľ spoločne s por. Z. v priebehu riadne naplánovaného výkonu štátnej služby, sami našli v B. na parkovisku za P. mostom vyššie uvedené odcudzené motorové vozidlo zn. Mercedes a jeho nález nahlásili na operačné stredisko OR PZ v B.

Uvedené konanie žalobcu presne označené v napadnutom rozhodnutí bolo jeho nadriadenými vyhodnotené ako porušenie služobnej prísahy zvlášť hrubým spôsobom, pričom dospeli k záveru, že jeho ponechanie v služobnom pomere vzhľadom na závažnosť protiprávneho konania by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom podľa § 250j ods. 2 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) napadnuté rozhodnutie ministra vnútra Slovenskej republiky č. p.: KM-222/PK-2004 zo dňa 26.01.2005 ako aj personálny rozkaz č. 440 zo dňa 02.11.2004 zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

Svoje rozhodnutie krajský súd odôvodnil ustanoveniami § 244 ods. 1 a § 245 OSP a § 238 ods. 4 zákona č. 73/1998 Z. z., keď z obsahu administratívneho spisu a pripojených rozhodnutí v trestnej veci zistil, že Okresný súd Bratislava II. rozsudkom sp. zn. 2T 26/05 zo dňa 13.12.2005 podľa § 226 písm. c/ Trestného poriadku oslobodil obžalovaných npor. R. a por. Z. pre trestný čin vydierania spolupáchatelstvom. Krajský súd, ktorý rozhodol o odvolaní Krajského prokurátora uznesením sp. zn. 3To 32/06 vrátil vec na došetrenie, nakoľko krajský súd skonštatoval, že predmetná vec nebola náležite objasnená v tom smere, či postup obžalovaných ako policajtov bol v súlade so zákonom a či mohli vykonávať služobné úkony na inom oddelení policajného zboru. Vojenská obvodná prokuratúra podľa § 215 ods. 1 písm. c/. Trestného poriadku zastavila trestné stíhanie vo veci obvinených nakoľko dospela k záveru, že je nepochybné, že skutok trestného činu vydierania spolupáchatelstvom nespáchali obvinení, pričom z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplýva, že pri požadovaní informácií od poškodeného Ď. potrebných pre objasnenie trestného činu a zistenie jeho páchatel'a postupovali v súlade s príslušnou zákonnou úpravou. Ako príslušníci Policajného zboru boli oprávnení požadovať informácie od poškodeného, ktoré mohli prispieť k objasneniu trestného činu krádeže, pričom vtedy účinná zákonná úprava nevyklúčovala možnosť, aby policajti služobnú činnosť vykonávali aj v čase svojho voľna. Čo sa týka druhej časti skutku, podľa názoru prvostupňového súdu ako aj druhostupňového súdu sa vykonanými dôkazmi nepodarilo preukázať, že by sa násilného konania proti poškodenému dopustili obvinení.

Prvostupňový súd sa v plnej miere stotožnil s ustálenou judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky o tom, že v týchto prípadoch je správny orgán vybavený kompetenciou

konať v personálnych veciach samostatne, bez povinnosti vyčkat' na výsledok trestného konania a ďalej, že sankciu za porušenie služobnej prísahy a služobnej povinnosti nie je možné stotožňovať s trestnoprávnou zodpovednosťou. Záonné predpoklady prepustenia musia byť dané v čase rozhodovania o prepustení a nie sú závislé od výsledku prípadného trestného konania. Ani prípadne oslobodzujúci rozsudok ešte neznamená, že sa príslušník nedopustil porušenia pracovnej disciplíny. V danom prípade sa však podľa názoru prvostupňového súdu konajúci správny orgán dopustil procesných pochybení, na základe ktorých nie je možné vyššie uvedené stanoviská aplikovať.

Krajský súd dôvodil tým, že hoci správny orgán vo svojom odôvodnení uvádza, že mimo dôkazov v trestnom konaní, na základe ktorých s oboznámením s trestným spisom postupoval a oboznámil sa aj s ďalšími dôkazmi a to úradnými záznamami svojich zamestnancov, ako aj s informáciami úradu inšpekčnej služby, tieto záznamy a informácie osobitne skutkovo ako dôkazy nevyhodnotil. Tým došlo k osobitnej situácii dokazovania správneho orgánu, keď o konaní ktoré bolo žalobcovi kladené za vinu rozhodol a svoju správnu úvahu zdôvodnil tými istými dôkazmi, ktoré posudzovali orgány činné v trestnom konaní. Z výsledkov trestného konania je nepochybné, že skutok násilného konania proti poškodenému Ď. nespáchali obžalovaní. V tomto prípade sa skutok nedá diferencovať jednotlivo pre obe konania, nakoľko je úplne identický, a správny orgán nezdôvodnil svoje závery žiadnymi inými dôkazmi navyše. Je to rozdiel napr. od situácie, keď by skutok, ktorý mal spáchať žalobca nebol trestným činom, ale mohol by zakladať zodpovednosť disciplinárnu.

Podľa názoru krajského súdu aj pri prihliadnutí na vyššie uvedenú súdnu prax je správny orgán viazaný rozhodnutím príslušných správnych orgánov o to, či bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt a o tom, kto ho spáchal v prípade, že skutok, ktorý rieši disciplinárne je úplne identický zo skutkom, za ktorý bol stíhaný.

Podľa názoru krajského súdu aj prípadný oslobodzujúci rozsudok o skutku prejednáwanej osoby ešte neznamená, že sa nemohla táto dopustiť porušenia služobnej prísahy, avšak tento prípad treba diferencovať od prípadu, keď záverom orgánu činnom v trestnom konaní je, že nebolo preukázané, že táto osoba tento skutok nespáchala. Možnosť takýchto záverov by znamenala nelogickú situáciu, keď na základe rovnakého zisteného skutkového stavu by jeden orgán dospel k záveru, že skutok sa stal, alebo že ho spáchala prejednávaná osoba a druhý orgán opačne, že sa skutok nestal, alebo ho nespáchala prejednávaná osoba. Takýto záujem nemôže vyplývať ani z trestného zákona, ani zo zákona č. 73/1998 Z.z. ani z OSP pri vymedzovaní hraníc správnej úvahy.

Čo sa týka druhej časti skutku kladeného žalobcovi za vinu, t.j. že postupoval v rozpore s platnou právnou úpravou, keď konal v čase svojho služobného voľna, správny orgán nedostatočne zdôvodnil, aké konkrétne zákonné ustanovenia žalobca porušil a ako ich porušenie súvisí s násilnou časťou skutku, ktorý mu bol kladený za vinu. Tu treba uviesť, že podozrenie, ktoré voči žalobcovi bolo vyvodzované z jeho správania, nebolo ešte pozitívnym zistením o protiprávnom konaní, pričom ani každé porušenie zákona alebo neobvyklý postup nemusí byť trestným činom a je potrebné posúdiť, či v príslušnom konaní subjektu možno vidieť porušenie zákona z hľadiska disciplinárnej zodpovednosti. Požiadavkou na takýto záver je aspoň primeraná miera určitosti a vierohodnosti nesporne preukázaných skutkových súvislostí zaručujúca, že začatie konania o prepustenie nebude založené na základe nejasných, neoverených a napokon aj nepreukázaných informácií. Zdôvodnenie správnej úvahy v tejto časti rozhodnutia neobsahuje požiadavku, aby bolo zdôvodnené v súlade s pravidlami

logického usudzovania a dostatočného preukázania pri posudzovaní zavinenia, čím správna úvaha vybočila z medzí zákona. Podľa názoru krajského súdu treba osobitne odôvodniť, aká platná zákonná úprava v danom čase bránila žalobcovi konať v čase služobného voľna a mimo obvodu svojho oddelenia a vysvetliť príčinnú súvislosť medzi takýmto konaním žalobcu a následkom, za ktorý mal byť disciplinárne odstíhaný.

S ohľadom na tú skutočnosť, že v odôvodnení správneho orgánu sa neprehľadne prelína vyvodzovanie zodpovednosti za vyššie uvedené konanie v čase voľna so zodpovednosťou za spáchanie skutku, za ktorý bol žalobca v trestnoprávnom konaní oslobodený, je potrebné tieto skutky výrazne diferencovať, zaoberať sa ich preukázaním i charakterizovať disciplinárnu zodpovednosť za obe konania z hľadiska zdôvodnenia záverov správneho orgánu, že bol dostatočne zdôvodnený štátny záujem na prepustenie zo služby. O trovách konania žalobcu krajský súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP a vzhľadom na jeho úspech v konaní mu priznal právo na ich náhradu vo výške 6.570,--Sk za tri úkony právnej pomoci.

Proti tomuto rozsudku podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie tvrdiac, že rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ OSP). Dal pritom do pozornosti rozsudok Krajského súdu v Bratislave vydaný pod č.k. 1 S 94/05-25 zo dňa 1.12.2005, ktorý bol potvrdený Najvyšším súdom Slovenskej republiky pod č.k. 4 SžoKS 25/2006 zo dňa 19.7.2007 o zamietnutí žaloby bývalého príslušníka Policajného zboru Z., ktorý sa dopustil so žalobcom identického protiprávneho konania. Poukázal na to, že žalobca bol zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru prepustený na základe výsledkov vykonaného samostatného personálneho konania a nie disciplinárneho alebo priestupkového konania.

Ďalej považoval za potrebné poukázať na to, že zákon č. 73/1998 Z.z. je vybavený kompetenciou konať v personálnych veciach samostatne, bez povinnosti vyčkat' na výsledok trestného konania. Prípadný oslobodzujúci rozsudok (ak by išlo aj o totožný skutok) však ešte neznamená, že policajt sa nedopustil porušenia služobnej disciplíny. Ani prípadné oslobodenie žalobcu spod obžaloby z trestného činu neznamená, že neporušil zákon (právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnený napr. pod sp. zn. 4 SŽ 124/01 alebo pod sp. zn. SŽ-o-NS-23/03).

Žalovaný v odvolaní zdôraznil, že otázka viny trestného činu nie je predbežnou otázkou, od vyriešenia ktorej závisí rozhodnutie o prepustení žalobcu z dôvodu uvedeného v ustanovení § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z.z.. Preto súčasné vedené trestné konanie voči žalobcovi nemá vplyv na priebeh samostatného personálneho konania. Žalovaný preto nebol povinný prerušiť konanie a vyčkat' na rozhodnutie o tejto otázke orgánmi na to príslušnými. V tomto smere poukázal na právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napr. sp. zn. 4 SŽ 143/02 alebo sp. zn. 1 SŽ-o-NS 24/04).

Žalovaný mal za to, že pre posúdenie konania žalobcu postačuje preukázanie skutku, ktorý bol dôvodom na prepustenie a žalovaný musel skutkové zistenia zadovážiť spôsobom, ktorý predpokladá zákon bez ohľadu na výsledok samostatného trestného konania, ktorým sa zisťuje, či osoba spáchala skutok, ktorý je trestným činom. V samostatnom personálnom konaní vedenom podľa ustanovení zákona sa zisťuje, či policajt svojím konaním, ktoré mu bolo zadováženými dôkazmi bez akýchkoľvek pochybností preukázané sa dopustil porušenia služobnej prísahy alebo služobnej povinnosti s tým, že jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby. Konanie žalobcu však v personálnom

konaní nebolo posudzované ako trestný čin, alebo disciplinárne previnenie, ale ako konanie v rozpore so služobnou prísahou a povinnosťami policajta a ako také bolo podľa názoru žalovaného dostatočne preukázané. Pokiaľ sa v rozsudku poukazuje na disciplinárnu zodpovednosť, žalovaný považoval za potrebné uviesť, že táto disciplinárna zodpovednosť je samostatne upravená v ustanovení § 52 a nasl. zákona č. 73/1998 Z.z. Ďalej poukázal na to, že prijatie prípadného disciplinárneho opatrenia samo osebe nevylučuje, aby nadriadený voči policajtovi prijal aj personálne opatrenie podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona.

Považoval za potrebné ďalej poukázať na tú skutočnosť, že žalovanému nič nebránilo v tom, aby v samostatnom personálnom konaní použil aj dôkazy získané v rámci trestného konania (právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napr. pod sp. zn. 6 SŽ 62/03). V samostatnom personálnom konaní možno použiť ako listinné dôkazy napr. tiež výpovede svedkov z vyšetrovacieho spisu pred tým, než došlo k právoplatnému odsúdeniu pre trestný čin (právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napr. pod sp. zn. SŽ-o-NS 53/03). Zákonné predpoklady prepustenia musia byť dané v čase, kedy sa o prepustení zo služobného pomeru rozhoduje. Žalovaný je toho názoru, že v čase, kedy sa rozhodovalo o prepustení žalobcu zo služobného pomeru, boli splnené všetky zákonom stanovené podmienky a nič nebránilo tomu, aby služobný pomer žalobcu bol ukončený v súlade so zákonom. Žalovaný v samostatnom personálnom konaní nerozhodoval o tom, či žalobca spáchal trestný čin alebo nie. Poukázal i na rozhodovacia prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý napr. v konaní sp. zn. 4 SŽ 76/02 vo veci skončenia služobného pomeru príslušníka PZ podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z.z. preskúmaval rozhodnutia žalovaného, prijal právny názor, že „Neprichádza do úvahy ani, aby súd zákonnosť napadnutého rozhodnutia posudzoval cez rozhodnutia orgánov činných v trestnom konaní, resp. cez dôvody takéhoto rozhodnutia, ktoré sú výsledkom voľného hodnotenia dôkazov. Toto platí najmä, keď ide o oslobodzujúci rozsudok“. Oslobodzujúci rozsudok nemohol mať automaticky za následok nutnosť konštatovania, že žalobca sa nedopustil porušenia služobnej disciplíny, a že nedošlo k porušeniu zákona vo vzťahu k príslušným ustanoveniam zákona. Z uvedených dôvodov oslobodzujúci rozsudok predložený žalobcom sám o sebe nie je dôkazom, že žalobca sa nedopustil protiprávneho konania uvedeného v preskúmanom rozhodnutí žalovaného.

K výtke krajského súdu, že z rozhodnutí žalovaného nie je zrejmé, aká platná zákonná úprava v danom čase bránila žalobcovi konať v čase služobného voľna a mimo obvodu svojho oddelenia, žalovaný uviedol, že nerozhodoval o vine a nevine žalobcu, ale rozhodoval o jeho ďalšom zotrvaní v služobnom pomere príslušníka policajného zboru. Napadnutým rozhodnutím žalobcovi nebola vyslovená vina zo spáchania trestného činu, ale bolo rozhodnuté o jeho prepustení zo služobného pomeru príslušníka policajného zboru. V napadnutých rozhodnutiach sa nikde neuvádza tá skutočnosť, že žalobca postupoval v rozpore s platnou právnou úpravou, keď v čase svojho služobného voľna nebol oprávnený vykonať služobný zákrok. Žalovaný zvlášť hrubé porušenie služobnej prísahy videl práve v tom, že žalobca spoločne s por. Z. vyzvali poškodeného, aby sa dostavil na útvar PZ za účelom podania vysvetlenia, čím tak vykonali služobný zákrok v čase osobného voľna, na čo mali plné zákonné oprávnenie, avšak podstatou vykonaného služobného zákroku bolo to, že tento slúžil (jeho cieľom bolo) na to, aby iným osobám priamo a bezprostredne umožnili dostať sa do bezprostredného osobného kontaktu s osobou poškodeného P. Ď., na ktorom sa tieto osoby za účasti žalobcu a bývalého príslušníka Z. dopustili ďalšieho násilného konania. Z uvedeného vyplýva, že práve tým, že žalobca spoločne s bývalým príslušníkom Z. vykonali služobný zákrok, ktorý smeroval k tomu, aby sa iné osoby dostali do priameho kontaktu s poškodenou osobou P. Ď., porušil služobnú prísahu zvlášť hrubým spôsobom a jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby.

Žalovaný zastáva názor, že v medziach zákona v súlade s povolenou voľnou úvahou, v ktorej je nezastupiteľný, posúdil intenzitu porušenia služobnej prísahy žalobcu a v súlade so zákonom aj rozhodol (§ 245 ods. 2 OSP). Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalovaný navrhuje odvolaciemu súdu rozsudok Krajského súdu v Bratislave zmeniť tak, že žaloba sa zamietá.

Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení na odvolanie navrhol rozsudok krajského súdu potvrdiť nepovažujúc uvedené odvolanie za dôvodné. Nestotožnil sa s tvrdením žalovaného v tom, že žalovaný predpokladal, že tvrdenie Ď. je pravdivé, lebo žiaden iný svedok to nepotvrdil a na základe toho rozhodol, že jeho konanie a konanie p. Z. bolo v rozpore so služobnou prísahou a povinnosťami policajta a ako také bolo týmto Ď. tvrdením dostatočne preukázané. Poukázal na to, že žalovaný v odvolaní často opakovane zdôrazňuje, že preukázanie trestného činu pred súdom nie je pre dôvody prepustenia podstatné, teda je jedno, či sa mu skutok následne dokáže alebo nie. V súvislosti s tým si dovoľuje podotknúť, že sa jedná o posudzovanie identického skutku z pohľadu dvoch rôznych právnych úprav, t. j. z pohľadu trestného konania, ktoré je upravené Trestným zákonom a Trestným poriadkom a z pohľadu personálneho konania, ktoré je konaním správnym upraveným Správnym poriadkom a osobitným zákonom, ktorým je zákon č. 73/1998 Z.z. Žalobca považuje za významnú skutočnosť, že sa jedná o identický skutok, ktorý bol predmetom oboch konaní. V trestnom konaní bolo dostatočne a nespochybniteľne preukázané, že sa skutku, pre ktorý bol prepustený podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z. z. zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru nedopustil. Dokazuje to uznesenie prokurátora Vojenskej obvodnej prokuratúry v B. č. OPV 241/06 zo dňa 21.8.2007, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 31.8.2007, ktorým vojenský prokurátor trestné stíhanie podľa § 215 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku zastavil.

Uviedol, že na základe samotných tvrdení žalovaného nie je zrejmé, aký skutok mu bol v personálnom konaní vlastne preukázaný, v čom spočívalo naplnenie skutkovej podstaty prepustenia podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z.z., keďže sa jedná o identický, t.j. totožný skutok posudzovaný v trestnom konaní, pričom trestné konanie bolo voči jeho osobe právoplatne zastavené.

Podľa presvedčenia žalobcu žalovaný nesprávne používal v personálnom konaní zásadu voľného hodnotenia dôkazov a nesprávne použil tzv. voľnú úvahu (správnu úvahu), čím dospel k nesprávnemu právnemu záveru, že jeho ponechanie v služobnom pomere by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby. Aj pri tejto svojej voľnej úvahe vôbec nevyhodnotil a ani sa nevysporiadal so skutočnosťou, akým spôsobom bolo vozidlo v miliónovej hodnote vypátrané. Je na uváženie, že žalovaný v rámci voľného hodnotenia dôkazov nesprávne uveril iba tvrdeniu jedného súdne trestaného Ď., proti tvrdeniu dvoch kvalitných a slušných policajtov s viacročným čestným, statočným a disciplinovaným výkonom štátnej služby, o čom svedčia nielen žalobcovi udelené odmeny za vzorný výkon štátnej služby, ale aj v priebehu služby opakované povyšovanie do vyššej hodnosti.

Taktiež podotkol, že zo zásady prezumpcie nevinu vyplýva, že občan nie je povinný dokazovať svoju nevinu a nesmie byť donucovaný k výpovedi, alebo k priznaniu. Avšak má právo uvádzať okolnosti a dôkazy na svoju obhajobu. Pri tejto zásade treba zdôrazniť najmä to, že vina musí byť vinníkovi dokázaná. V prípade pochybnosti o skutkovej otázke významnej pre rozhodnutie, orgán vykonávajúci konanie musí rozhodnúť v prospech občana – zásada „in dubio pro reo“, t. j. v pochybnostiach v prospech. Občanovi možno v konaní ukladať len také obmedzenia, ktoré sú nevyhnutne potrebné na zabezpečenie úspešného

vykonania trestného, správneho, priestupkového, alebo iného konania. Na občana sa hľadí ako na nevinného dovtedy, kým rozhodnutie, ktorým bola vyslovená vina, nenadobudne právoplatnosť. Z hľadiska tejto zásady nedokázaná vina má ten istý právny význam, ako dokázaná nevina. Preto občan, ktorý v súlade s touto zásadou nie je uznaný za vinného, má právo okrem iného napr. na náhradu škody, na opätovné to isté funkčné zaradenie v Policajnom zbore a pod. Podľa súčasne platnej legislatívnej úpravy je prezumpcia neviny zahrnutá do základných občianskych práv. Je obsiahnutá vo Všeobecnej deklarácii ľudských práv prijatej Organizáciou Spojených národov 10. decembra 1948 v čl. II ods. 1, rovnako ako v Európskom dohovore o ľudských právach v čl. 6 ods. 2, v Listine základných práv a slobôd prijatej v roku 1991 bývalým Federálnym zhromaždením ČSFR v čl. 40 ods. 2 a je zakotvená aj v Ústave Slovenskej republiky v čl. 50 ods. 2 citovaného právneho dokumentu. Prezumpcia neviny vyjadruje objektívny stav, v ktorom o vine sa môže rozhodnúť len právoplatným rozhodnutím. Preto až do okamihu, kým rozhodnutie o vine nenadobudne právoplatnosť, platí právna fikcia o nevine.

Uplatňovanie zásady prezumpcie neviny aj v iných konaniach ako v trestnom konaní, napr. v priestupkovom konaní, vyplýva aj z judikatúry, R 39/97 uverejnenej v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky. Z uvedeného vyplýva, že zásada prezumpcie neviny sa musí uplatňovať v jednotlivých konaniach a vyhodnocovať podľa toho právneho predpisu, podľa ktorého sa konanie vedie.

Z vykonaného konania žalovaným je podľa žalobcu zrejmé, že žalovaný porušil aj túto právnu zásadu, keď ho neoprávnene zo služobného pomeru príslušníka Policajného zboru prepustil i napriek tomu, že mu nepreukázal konanie, ktorým by bol naplnil skutkovú podstatu prepustenia podľa § 192 ods. 1 písm. e/ zákona č. 73/1998 Z.z. v platnom znení.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c veta prvá OSP), odvolanie prejednal na odvolacom pojednávaní (§ 250ja ods. 3 veta druhá OSP), a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je plne dôvodné.

Predmetom preskúmania je rozhodnutie žalovaného zo dňa 26. januára 2005, č. p.: KM-222/PK-2004, ktorým žalovaný zamietol rozklad žalobcu proti personálnemu rozkazu Ministra vnútra Slovenskej republiky č. 440/2004 zo dňa 2. novembra 2004 a personálny rozkaz potvrdil.

Z rozhodnutia správneho orgánu prvého stupňa vyplýva, že žalobca bol týmto rozhodnutím prepustený zo služobného pomeru príslušníka policajného zboru podľa § 192 ods. 1, písm. e/ zák. č. 73/1998 Z.z. pre porušenie služobnej prísahy zvlášť hrubým spôsobom a ponechanie žalobcu v služobnom pomere príslušníka Policajného zboru by bolo na ujmu dôležitých záujmov štátnej služby. Zvlášť hrubé porušenie služobnej prísahy spočíva v tom, že nebol čestným a disciplinovaným príslušníkom Policajného zboru, keď spoločne s por. Z. vyzval poškodeného, aby sa dostavil na útvar PZ za účelom podania vysvetlenia, čím tak vykonal služobný zákrok, ktorý však slúžil na to, aby iným osobám priamo a bezprostredne umožnil dostať sa k osobe poškodeného, na ktorom sa tieto dopustili ďalšieho násilného konania. Žalobca svojím konaním porušil § 2 ods. 1 písm. a/ a b/ zákona č. 171/1993 Z.z. a § 48 ods. 3 písm. a/, g/ a h/ zákona č. 73/1998 Z.z., pretože sa mimo štátnej služby nezdržal konania, ktoré mohlo narušiť vážnosť PZ alebo ohroziť dôveru v tento zbor a nedodrжал služobnú disciplínu. Svoje sily a schopnosti nevyňaložil na ochranu práv občana, ale sám do

nich zvlášť hrubo zasiahol, keď zneužil svoje postavenie príslušníka Policajného zboru. Považoval ponechanie žalobcu v služobnom pomere v rozpore s dôležitými záujmami štátnej služby, najmä záujmu na svedomitom plnení služobných povinností, dôslednom dodržiavaní služobnej disciplíny a všeobecne záväzných právnych predpisov všetkými príslušníkmi policajného zboru, na ich čestnosti a na upevňovaní dôvery občanov v policajný zbor.

Ako je uvedené vyššie tieto dôvody prvostupňového rozhodnutia si osvojil aj žalovaný, keď vyporiadajúc sa podrobne s námietkami žalobcu uvedenými v rozklade, tieto nepovažoval za opodstatnené a konštatoval, že rozkladom napadnuté rozhodnutie nie je v rozpore s právnymi predpismi, zákonné lehoty uvedené v § 192 ods. 4 zák. č. 73/1998 Z.z. (v znení účinnom do 31.12.2005) boli dodržané a dodržaná bola i zákonná povinnosť ustanovená v § 225 ods. 2, písm. c/ zákona. V druhostupňovom konaní žalovaný nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zmenu alebo zrušenie prvostupňového rozhodnutia.

Odvolací správny orgán v odôvodnení rozhodnutia konštatoval, že protiprávne konanie žalobcu zakladajúce dôvod jeho prepustenia mu bolo preukázané zákonným spôsobom. Na námietky žalobcu neprihliadol z dôvodu ich neopodstatnenosti. Poukázal na určité rozpory vo výpovediach žalobcu, pokiaľ tvrdil, že žiadal poškodeného Ď. o podanie vysvetlenia z dôvodu hroziaceho bezprostredného nebezpečenstva, a na druhej strane potom, ako mu poškodený utiekol, ako sám uviedol v zázname, nepovažoval za potrebné vykonať ďalšie opatrenie na to, aby k ohrozeniu majetku nedošlo. Konštatoval, že rozhodnutie o prepustení žalobcu zo služobného pomeru príslušníka policajného zboru je personálnym konaním a preto toto konanie nemožno umelo spájať s trestným konaním, porušenie služobnej prísahy alebo služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom samo o sebe nevyžaduje, aby sa policajt dopustil konkrétneho trestného činu. Postup a rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa považoval za správne a v súlade so zákonom.

V súdnom konaní žalobca predložil rozsudok Okresného súdu Bratislava II č. k. 2T 26/05 zo dňa 13. decembra 2005, ktorým boli žalobca a Z. podľa § 226 písm. c/ Trestného poriadku spod obžaloby Krajského prokurátora v Bratislave zo dňa 25. februára 2005 pre trestný čin vydierania spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 k § 235 ods. 1, 2 písm. b/ Trestného zákona oslobodení. Na základe uznesenia Krajského súdu v Bratislave z 2. mája 2006 sp. zn. 3To 32/06 bola vec podľa § 260 vtedy účinného Trestného poriadku vrátená prokurátorovi na došetrenie. Následne Vojenská obvodná prokuratúra uznesením č. OPv 241/06 z 21. augusta 2007 podľa § 215 ods. 1 písmeno c/ Trestného poriadku trestné stíhanie žalobcu a Zoltána Z. zastavila z dôvodu, že na náklade vykonaného dokazovania, je možné konštatovať nepochybnosť, že predmetný skutok nespáchali obvinení.

Z obsahu spisového materiálu, súčasťou ktorého je i administratívny spis žalovaného vyplynulo, že krajský súd sa pri svojom rozhodovaní síce vypořiadal so všetkými námietkami uvedenými v žalobe, avšak vec nesprávne právne posúdil.

Podľa názoru odvolacieho súdu správne orgány oboch stupňov postupovali v preskúmvacom konaní v súlade so zákonom, keďže z vykonaného dokazovania v danej veci bolo jednoznačne preukázané, že žalobca sa dopustil protiprávneho konania tak, ako je uvedené v napadnutých rozhodnutiach. Postup a spôsob žalobcu, ktorý použil na dosiahnutie zákonného cieľa (nájdanie ukradnutého vozidla, resp. zistenie páchatel'a trestného činu), ako aj to akým spôsobom prepožičal svoje postavenie príslušníka policajného zboru, je v rozpore s obsahom služobnej prísahy.

Obsahom administratívneho spisu odvolací súd na rozdiel od súdu prvého stupňa mal za preukázané, že vykonané dokazovanie bolo zo strany správnych orgánov náležite vykonané i vyhodnotené a v hodnotení dôkazov (správnej úvahe) odvolací súd nezistil právne pochybenia ani logické nesprávnosti ani takú vadu konania, ktorá by mala vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Žalobca v správnom konaní nepredložil a ani nenavrhol taký dôkaz, ktorým by relevantným spôsobom vyvrátil zistený skutkový stav alebo ospravedlnil svoje protiprávne konanie. V konaní nebolo preukázané, že by správne orgány zistili skutkový stav nezákonným spôsobom.

Odvolací súd poukazuje i na to, že v správnom súdnictve súd na základe žaloby v danej veci preskúmal v zmysle § 244 ods. 1, 2, 3 OSP v spojení s §§ 247 a nasl. OSP rozhodnutie a postup správnych orgánov v personálnom konaní, ktoré nemožno spájať s trestným konaním ani s konaním disciplinárnym. Porušenie služobnej prísahy alebo služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom samo osebe nevyžaduje, aby sa policajt dopustil trestného činu (ani disciplinárneho previnenia). Otázka trestnoprávnej (ani disciplinárnej) zodpovednosti nemusí byť zhodná so skutočnosťami, ktoré tvoria podklad pre prijatie personálneho opatrenia. Porušenie služobnej prísahy alebo služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom nemožno podmieňovať spáchaním trestného činu ani disciplinárneho previnenia.

Podľa názoru odvolacieho súdu v správnom konaní napriek tomu, že konanie žalobcu, pre ktoré bol prepustený zo služobného pomeru príslušníka polície, nie je trestným činom, bolo dostatočne preukázané, že je naďalej takým konaním, ktorým je prepustenie žalobcu zo služobného pomeru odôvodnené. Oslobodzujúcim rozsudkom a následným zastavením trestného stíhania bola vyriešená len otázka trestno-právnej zodpovednosti žalobcu, čo v danom prípade nemôže ovplyvniť zákonnosť rozhodnutia o jeho prepustení zo služobného pomeru. Oslobodenie obžalovaného spod obžaloby s následným zastavením trestného stíhania z dôvodu, že nespáchal predmetný skutok, sa uplatní vtedy, ak na základe výsledkov dokazovania, ktoré bolo vykonané orgánmi činnými v trestnom konaní, nemožno urobiť jednoznačný záver, že sa žalobca dopustil trestného činu. To však nič nemení na skutočnosti, že (tak, ako je už uvedené aj vyššie) otázka trestno-právnej zodpovednosti nie je zhodná so skutočnosťami, ktoré boli podkladom prijatého personálneho opatrenia v preskúmvanej veci a predmetné personálne opatrenie nezávisí od rozhodnutí orgánov činných v trestnom konaní.

Preto dovolávanie sa žalobcu oslobodenia spod obžaloby v trestnom konaní a následného zastavenia trestného stíhania neobstojí, nakoľko v zmysle judikatúry a ustálenej súdnej praxe, na ktorú poukazuje i žalovaný vo svojom odvolaní (k tomu pozri napr. aj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 150/03 z 27. augusta 2003, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. januára 2003, sp.zn. M-Sždov 7/02, či rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 1Sž 15/2004), zákonné predpoklady prepustenia musia byť dané v čase rozhodovania o prepustení a nie sú závislé od výsledku prípadného trestného konania, keďže porušenie služobnej prísahy, resp. služobnej povinnosti zvlášť hrubým spôsobom nemusí nutne dosahovať intenzitu trestného činu. V konaní o prepustení policajta zo služobného pomeru nie je služobný orgán viazaný ustanoveniami Trestného poriadku a navyše v tomto konaní ani neplatí zásada prezumpcie neviny ani zásada „in dubio pro reo“, ako sa mylne domnieval žalobca. Oslobodzujúci rozsudok ani uznesenie o zastavení trestného stíhania samé o sebe nie sú teda dôkazom, že sa

žalobca nedopustil protiprávneho konania uvedeného v preskúmanom rozhodnutí žalovaného.

Za týchto skutkových okolností napadnuté rozhodnutie žalovaného je podľa názoru odvolacieho súdu vydané na základe riadne a dostatočne zisteného skutočného stavu vecí správnym orgánom a správne právne posúdené včítane dodržania zákonnej lehoty na vydanie rozhodnutia o prepustení v zmysle § 192 ods. 4 zák. č. 73/1998 Z.z. v znení účinnom do 31.12.2005 (t. č. § 192 ods. 5 cit. zákona).

Vychádzajúc z vyššie uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací dospel k záveru, že námietky žalovaného vznesené v odvolaní sú právne relevantné, a preto napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave podľa § 250ja ods. 3 veta druhá a § 220 OSP zmenil tak, že žalobu zamietol.

O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP a podľa § 250k ods. 1 OSP, nakoľko žalobca v súdnom konaní úspech nemal a žalovanému v konaní trovy nevznikli ani ich náhradu neuplatnil (§ 151 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 17. júna 2009

JUDr. Jana Baricová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Peter Szimeth